

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců Mgr. Tomáše Blažka a JUDr. Jany Kábrtové v právní věci žalobkyně: **A. D., bytem B. 138**, zast. Mgr. Ondřejem Malovcem, advokátem AK Nymburk, Boleslavská 137, 288 02 Nymburk, proti žalované: **České správě sociálního zabezpečení v Praze 5, Křížová 25, 225 08 Praha**, o žalobě proti rozhodnutí žalované – pracoviště Hradec Králové, Slezská 839, 502 00 Hradec Králové, ze dne 26. října 2015, čj. 46000/005618/15/010/NJ,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 26. října 2015, čj. 46000/005618/15/010/NJ se z r u š u j e a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni k rukám jejího právního zástupce náhradu nákladů řízení v částce 15.342,- Kč, a to do 10 dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou brojila žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 10. 2015, kterým bylo podle § 90 odst. 5 věta první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítnuto její odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí orgánu I. stupně. Tím bylo rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení v Trutnově (dále jen OSSZ) ze dne 1. 9. 2015, čj. 46008/022423/15/110/GL, tímto rozhodnutím byla žalobkyni uložena povinnost uhradit regresní náhradu v celkové výši 87.880,- Kč, neboť svým protiprávním jednáním zavinila dočasnou pracovní neschopnost pana L. V., v trvání od 23. 10. 2013 do 30. 7. 2014, z jejíhož titulu vznikl jmenovanému nárok na nemocenské, které mu bylo vyplaceno OSSZ Trutnov za období od 13. 11. 2013 do 30. 7. 2014 v uvedené výši.

V žalobě je namítána nezákonnost napadeného rozhodnutí žalované, jako osoba zúčastněná na řízení je označena Česká pojišťovna a.s., Praha 4, a to z důvodu pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla, kterým byla způsobena předmětná dopravní nehoda, při které došlo k újmě na zdraví poškozeného, potažmo tak ke vzniku nároku z nemocenského pojištění a regresního nároku, který je za škůdce povinna hradit právě Česká pojišťovna a.s. Žalobkyně žádala o přiznání odkladného účinku žaloby, její žádosti bylo vyhověno usnesením soudu ze dne 13. 1. 2016. Žalobkyně uvádí, že rozhodnutí odvolacího orgánu je postaveno na argumentaci ust. § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, s tím, že pro účely povinnosti zaplatit regresní náhradu nelze považovat jednání pojištěnce L. V. za spoluzavinění vzniku skutečností, rozhodných pro vznik nároku na dávku nemocenského pojištění. Žalobkyně je však přesvědčena, že napadeným rozhodnutím došlo ke zkrácení jejích práv, neboť byla uznána povinnou uhradit regresní nárok v částce vyšší, než odpovídá zákonným předpokladům. Je přesvědčena, že žalovaná věc neposoudila správně po právní stránce, když neaplikovala ust. § 126 odst. 2 věta druhá zákona o nemocenském pojištění, resp. toto ustanovení nesprávně vyložila. V příkrém rozporu s výsledky dokazování v předchozím trestním řízení Okresního soudu v Trutnově (sp. zn. 1 T 105/2014) žalovaná nezohlednila, resp. neshledala spoluzavinění pojištěnce L. V. na následcích dopravní nehody, tj. na vzniku zranění hlavy, jež ve svém důsledku vedly ke vzniku nároku na dávky nemocenského pojištění. Za zásadní považuje žalobkyně argumentační pochybení žalované, že nelze aplikovat ust. § 126 odst. 2 cit. zákona proto, že v předcházejícím trestním řízení nebylo v souvislosti s dopravní nehodou rozhodnuto o zaviněném protiprávním jednání pojištěnce pana L. V. Takový závěr je ale z pohledu trestního práva zcela absurdní, neboť jedna ze základních zásad trestního soudnictví je, že nikdo nemůže být odsouzen za nedbalostní ublížení na vlastním zdraví. Subjektem dle skutkové podstaty příslušných trestných činů je vždy osoba odlišná od pachatele (vyjádřeno slovy „kdo jinému....“). Totéž pak platí o relevantních přestupcích. Spoluzavinění poškozeného se tak v trestním řízení promítá do výroků o vině a trestu pachatele a do výroku o náhradě škody, výrok o spoluvině poškozeného vydáván není. Žalobkyně je přesvědčena, že absence takového výroku tedy nemůže být důvodem pro automatickou rezignaci správního orgánu na aplikaci ust. § 126 odst. 2 věta druhá cit. zákona. K předmětnému případu tedy dále uvádí, že jelikož při dopravní nehodě vznikla újma na zdraví toliko řidiči mopedu, panu L. V., mohla být v této souvislosti trestně stíhána pouze paní A. D., což však ještě neznamená, že v dané souvislosti nedošlo ke spoluzavinění ze strany poškozeného. Naopak, ze závěrů trestního řízení toto spoluzavinění na závažných

následcích dopravní nehody zcela jednoznačně vyplývá, bylo prokázáno, a toto byl ostatně i důvod, proč byl původní rozsudek Okresního soudu v Trutnově změněn výrazně ve prospěch žalobkyně, na základě pokynu odvolacího Krajského soudu v Hradci Králové. Stalo se tak jak co do právní kvalifikace, tak co do trestu i výroku o náhradě škody v adhezním řízení. Žalobkyně byla tak nakonec shledána vinnou toliko přečinem (prostého) ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 148 odst. 1 trestního zákoníku, a nikoliv dle obžaloby přečinem těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 odst. 1,2 trestního zákoníku. Důvodem tohoto překvalifikování skutku bylo právě na základě důkazů (vč. znaleckého posudku) zjištěné spoluzavinění poškozeného – pojištěnce. Zároveň byl oproti původnímu verdiktu poškozený odkázán se svými nároky na náhradu škody na řízení občanskoprávní. Žalobkyně poukazuje na své odvolání, s tím, že správní orgány vycházely z nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci a věc byla nesprávně právně posouzena. Řízení je zatíženo i vadou neprovedení navržených důkazů. Žalobkyně má za to, že při správném právním posouzení věci měla být regresní náhrada stanovena ve výši maximálně 50 % nároku, tedy 43.940,- Kč. Navrhuje zrušení obou ve věci vydaných rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Na náhradě nákladů řízení účtovala odměnu právního zastoupení, spočívajícího ve třech úkonech právní služby a náklady zaplaceného soudního poplatku.

Z písemného vyjádření žalované ze dne 28. 1. 2016 plyne, že správní orgán neshledal žádnou z odvolacích námitek žalobkyně jako důvodnou, k nesprávnému zjištění skutkového stavu uvádí, že stejně jako OSSZ vycházel i odvolací orgán z vyjádření Krajského ředitelství Policie Královéhradeckého kraje, územní odbor Trutnov, dle kterého policejní orgán nedospěl k jednoznačnému závěru, že by se pan L. V. dopustil přestupku, neboť se nepodařilo jednoznačně prokázat či vyvrátit řádnost upevnění nasazené motocyklové přilby. Žalovaná poukazuje na odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Trutnově čj. 1 T 105/2014-336 ze dne 9. 4. 2015, kde je uvedeno, že bylo prokázáno, že paní A. D. zapříčinila dopravní nehodu, porušila ustanovení § 5 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, přičemž hlavní příčinou dopravní nehody bylo zejména porušení ustanovení o rychlosti jízdy a jednoznačně v příčinné souvislosti s porušením těchto ustanovení došlo ke zranění pana L. V. Z doplnění dokazování vyplynulo, že na rozsahu zranění mělo zásadní vliv spoluzavinění poškozeného, který neměl na hlavě řádně připevněnou přilbu, kdy nebylo možné objektivně určit míru zranění poškozeného v případě, že by při nárazu jeho hlava byla chráněna přilbou. K nesprávnému posouzení spoluzavinění poškozeného žalovaná konstatuje, že řízení o povinnosti zaplatit regresní náhradu nelze vést bez existence rozhodnutí soudu či příslušného správního orgánu, z něhož vyplývá zaviněné protiprávní jednání, na základě něhož došlo ke skutečnostem, rozhodným pro vznik nároku na dávku. Okresní soud v Trutnově dospěl k závěru, že bylo prokázáno, že se předmětný skutek stal, že jej spáchala paní A. D. a že jednoznačně v přímé souvislosti s tímto došlo ke zranění pana L. V. Šetřením OSSZ pak bylo zjištěno, že nebylo vydáno žádné pravomocné rozhodnutí o zaviněném protiprávním jednání pana L. V. v souvislosti se vznikem jeho dočasné pracovní neschopnosti v trvání od 23. 10. 2013. V dané věci tedy bylo rozhodnuto o zaviněném protiprávním jednání v souvislosti s dopravní nehodou pouze v případě žalobkyně, nikoliv v případě pana L. V., proto nelze pro účely povinnosti zaplatit regresní náhradu považovat jednání pana L. V. za spoluzavinění vzniku skutečností, rozhodných pro vznik nároku na dávku z hlediska ust. § 126 odst. 2 zákona o nemocenském

pojištění, které upravuje postup orgánu nemocenského pojištění pro předepsání povinnosti zaplatit regresní náhradu v případě, kdy skutečnosti rozhodné pro vznik nároku na dávku zavinilo více subjektů. Vzhledem k tomu, že u pana L. V. nebylo pravomocně zjištěno zaviněné protiprávní jednání, v jehož důsledku by došlo k rozhodným skutečnostem pro vznik jeho dočasné pracovní neschopnosti, je žalobkyně povinna zaplatit regresní náhradu v celé výši vyplaceného nemocenského panu L. V. K výši regresní náhrady žalovaná odkázala opět na ust. § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění, s tím, že s ohledem na to, že nelze aplikovat znění odst. 2, je v posuzované věci povinnou k úhradě regresní náhrady žalobkyně, a to jako řidička osobního motorového vozidla, která porušila právní předpisy. Na tom nemění nic ani pokyn České pojišťovny, a.s., o uznání úhrady regresní náhrady pouze ve výši 50 % t vypočteného nároku, když tato postupuje dle jiných právních předpisů, a proto je její rozdílné posouzení případu pro toto řízení bezpředmětné. Případná úhrada závazku Českou pojišťovnou, a.s., z titulu zákonného pojištění odpovědnosti za škodu z provozu vozidla je vztahem soukromoprávním a je tedy věcí žalobkyně, aby zajistila zaplacení této náhrady. Regresní náhrada je institutem veřejného práva, který je komplexně upraven v § 126 zákona o nemocenském pojištění, proto se v oblasti regresních náhrad uplatňují pravidla stanovená tímto zákonem. Příslušná OSSZ pak je oprávněna povolit placení regresní náhrady ve splátkách na základě písemné žádosti žalobkyně, a to v samostatně vedeném řízení o povolení placení regresní náhrady ve splátkách. Žalovaná trvá na správnosti svých rozhodnutí a navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Dne 21. 1. 2016 podala jako osoba zúčastněná na řízení své vyjádření Česká pojišťovna, a.s., s tím, že svůj právní zájem odůvodnila dotčením na svých právech a povinnostech, plynoucím z toho, že žalobkyně zavinila škodu na zdraví poškozenému panu V. při dopravní nehodě dne 22. 10. 2013, a to jako řidička osobního motorového vozidla zn. Peugeot 106, reg. zn. Toto vozidlo, řízené žalobkyní, bylo v době nehody pojištěno u České pojišťovny z titulu pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorových vozidel. Dle § 6 odst. 4 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, má pojištěný právo, aby za něj pojistitel uhradil regresní náhrady, předepsané k úhradě pojištěnému dle zákona o nemocenském pojištění. Pokud tedy bude žalobkyni stanovena povinnost uhradit regresní náhrady, bude za ni tuto částku hradit pojistitel, Česká pojišťovna, a.s., která se k podané žalobě vyjadřuje tak, že se připojuje k veškerým tvrzením žalobkyně. Nesprávnost rozhodnutí žalované spatřuje v tom, že nebylo postupováno v souladu s ustanovením § 126 odst. 1 a 2 zákona o nemocenském pojištění, podle něhož ten, kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku, je povinen zaplatit regresní náhradu orgánu nemocenského pojištění. Nárok na regresní náhradu nemá orgán nemocenského pojištění vůči pojištěnci, jemuž byla dávka vyplacena. Jestliže skutečnosti rozhodné pro vznik nároku na dávku zavinilo více subjektů, odpovídají orgánu nemocenského pojištění společně a nerozdílně a vzájemně se vypořádají podle míry zavinění, pokud se nedohodnou jinak. Je-li jednou z těchto osob pojištěnec, kterému byla dávka vyplacena, odpovídají orgánu nemocenského pojištění jen ostatní subjekty, výše regresní náhrady se přitom poměrně sníží. Skutečnost, že byl spáchán trestný čin, znamená konstatování zaviněného protiprávního jednání určitého pachatele, ovšem jestliže okolnosti případu nasvědčují, že na vzniku škody se kromě jednání pachatele mohlo podílet i jednání

poškozeného, nelze automaticky považovat za prokázané, že škoda byla způsobena výlučně zaviněním pachatele trestného činu, neboť projednání věci v trestním řízení není podmínkou pro občanskoprávní závěr o míře spoluzavinění poškozeného. Osoba zúčastněná na řízení dále poukazuje na ust. § 441 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, z něhož plyne, že platí, že byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně, byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám. V rozsahu, v jakém si škodu způsobil sám poškozený svým zaviněním, za ni nemůže odpovídat třetí osoba. Není zde totiž jeden ze základních předpokladů odpovědnosti za škodu – příčinná souvislost mezi vznikem škody a protiprávním jednáním škůdce. Z právního hlediska porušil pojištěnec žalované, pan L. V., obecnou prevenční povinnost, stanovenou § 415 občanského zákoníku, když si nepočínal tak, aby nedošlo ke škodě na zdraví, a to tím, že neměl při jízdě na motocyklu řádně upnutou přilbu, dále pak porušil § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2000 Sb., dle něhož je řidič povinen mít za jízdy na motocyklu nebo na mopedu na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu. To, že pojištěnec neměl při dopravní nehodě řádně upnutou přilbu, mělo podstatný vliv na vznik a rozsah škody. V trestním řízení vedeném proti žalobkyni u Okresního soudu v Trutnově pod čj. 1 T 105/2014, byl vypracován znalecký posudek z oboru soudního lékařství MUDr. M. Š., číslo posudku 12/2015, z něhož vyplývá, že pan V. neměl v době střetu, tedy konkrétně v okamžiku, když již jeho tělo narazilo na vozidlo žalobkyně, na hlavě nasazenou helmu (ta mu totiž spadla, protože ji neměl řádně upnutou). Pokud by byla řádně upnutá, pak by u poškozeného s největší pravděpodobností hraničící s jistotou nedošlo ke vzniku zlomenin kostí lební a spodiny lební. Rozsah úrazových změn mozku a mozkových obalů by byl v takovém případě menší, než jaký byl ve skutečnosti. Zdravotní stav by se vyvíjel příznivěji, hospitalizace by byla kratší, existovala by příznivější prognóza, omezení, a byla by menší pravděpodobnost vzniku trvalých následků. Stejně tak by trvala kratší doba i jeho pracovní neschopnost, po jejíž dobu byla žalovaná plátcem dávek nemocenského v jeho prospěch. Žalovaná žádným způsobem v rozporu se zákonnou úpravou uvedené skutečnosti nezohlednila, ačkoliv v rozsahu spoluzavinění jejího pojištěnce pana V. jí nárok na regresní náhradu vůči žalobkyni nevznikl. S ohledem na to, že nelze stanovit přesnou dobu pracovní neschopnosti, po jakou by se pan V. léčil, pokud by v době dopravní nehody měl řádně upnutou bezpečnostní přilbu a utrpěl tedy pouze tomu odpovídající zranění, spatřuje osoba zúčastněná na řízení jeho spoluzavinění na vzniklé škodě minimálně v rozsahu 50 %. V této souvislosti pak odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího soudu 25 Cdo 2974/2011, dle něhož bylo stanoveno spoluzavinění cyklisty bez bezpečnostní přilby na 80 %. Česká pojišťovna, a.s., uhradila žalované regresní náhradu v rozsahu 50 % částkou 43.940,- Kč.

V replice ze dne 18. 2. 2016 žalobkyně reaguje na vyjádření žalované k § 126 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění, tedy k jejímu výkladu o možném využití tohoto ustanovení pouze v případě, kdy příslušná OSSZ má k dispozici nějaké pravomocné rozhodnutí o spoluzavinění poškozeného. Žalobkyně má takový výklad za nedůvodně restriktivní, neboť zákon nepředepisuje, že zjišťování skutkového stavu správním orgánem má být omezeno pouze na důkazy stanovené pravomocnými výrokovými částmi rozhodnutí jiných orgánů. Jinými slovy, zákon neuvádí jako podmínku pro uplatnění snížení regresní náhrady z důvodu spoluzavinění pojištěného to, že toto spoluzavinění musí být obsahem výroku nějakého jiného rozhodnutí jiného orgánu veřejné správy či soudu. Orgán správy

sociálního zabezpečení by sice byl takovým jiným pravomocným rozhodnutím o spoluvinně vázán, avšak pokud neexistuje, pak sama o sobě taková skutečnost nemůže být jediným podkladem pro rozhodnutí orgánu správy sociálního zabezpečení o regresní náhradě. Výklad, zastávaný žalovanou, by vedl ke zcela absurdním závěrům, a to nejen v řešené věci, ale např. i v případech, kdy by o spoluvinně pojištěného nemohlo být pravomocně rozhodnuto z procesních důvodů, např. z důvodu tzv. prekluze přestupku, či z důvodu amnestie apod. V případě žalobkyně existuje rozhodnutí soudu, v jehož výroku se zjištěné spoluzavinění pojištěného jednoznačně projevilo, toto vyplývá z jeho odůvodnění, tím je právě rozhodnutí trestního soudu rozhodujícího o vině žalobkyně.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s. ř. s.), ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Soud rozhodoval ve věci bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.

Ze správního spisu plyne,

- že Krajské ředitelství Policie Královéhradeckého kraje, územní odbor Trutnov, Oddělení služby kriminální policie a vyšetřování, Okresní správě sociálního zabezpečení v Trutnově dne 15. 6. 2015 sdělilo, že bylo vedeno vyšetřování ve věci dopravní nehody, při které dne 22. 9. 2013 v 9,00 hodin došlo na křižovatce silnice II. třídy č. 325 v km 22,6 se silnicí III. třídy č. 32544 v obci Bílá Třemešná, okres Trutnov, ke střetu osobního motorového vozidla zn. Peugeot 106, rz:, které řídila A. D., nar. ..., s mopedem zn. Babetta 210, bez přidělené registrační značky, při kterém došlo k těžkému zranění mopedisty L. V., nar. ... V rámci prověřování a následného vyšetřování předmětné události Policejní orgán nedospěl k jednoznačnému závěru, že by se poškozený L. V. dopustil dopravního přestupku, neboť se nepodařilo jednoznačně prokázat, případně vyvrátit, řádnost upevnění nasazené motocyklové přilby.
- Dne 30. 7. 2015 vydala Okresní správa sociálního zabezpečení v Trutnově Oznámení o zahájení správního řízení, a to na základě pravomocného rozsudku Okresního soudu v Trutnově sp. zn. 1 T 105/2014-336 ze dne 9. 4. 2015, ve věci ublížení na zdraví z nedbalosti, kterého se dopustila A. D. tím, že dne 22. 10. 2013 v 9,00 hodin v Bílé Třemešné, jako řidička osobního motorového vozidla nerespektovala předepsanou rychlost pro jízdu v obci a v prostoru křižovatky začala předjíždět moped značky Babeta, jehož řidič L. V. započal odbočování vlevo na vedlejší silnici, kdy i přes následné intenzivní brzdění již v levém jízdním pruhu narazila paní A. D. přední části vozidla do levého boku mopedu, jehož řidič při nárazu utrpěl mnohočetná zranění. Svým protiprávním jednáním ublížila A. D. na zdraví L. V., který byl v důsledku toho od 23. 10. 2013 do 30. 7. 2014 práce neschopen, od 13. 11. 2013 do 30. 7. 2014 mu bylo v souvislosti s úrazem zaviněným dopravní nehodou, vyplaceno OSSZ Trutnov nemocenské v celkové výši 87.880,- Kč.
- Ve správním spise se nachází rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 11To 386/2014-307 ze dne 18. 12. 2014, které zrušilo rozsudek Okresního soudu v Trutnově ze dne 25. 9. 2014, sp. zn. 1 T 105/2014, s tím, že uložilo Okresnímu soudu v Trutnově doplnit dokazování. Z rozhodnutí krajského soudu plyne, *„že u dopravních nehod je každý následek výsledkem mnoha příčin, přičemž příčinou následku je každé jednání, bez kterého by následek*

nenastal. Určitá činnost, okolnost a podobně neztrácí svůj charakter příčiny jenom proto, že mimo ni vedly k následku i další či jiné příčiny, podmínky, okolnost apod. Proto se příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem nepřerušuje, jestliže k jednání pachatele přistoupí další skutečnost, jež spolupůsobí při vzniku následku, avšak jednání pachatele zůstává takovou skutečností, bez níž by k následku nebylo došlo. Krajský soud považoval za nesporné, že jednání obžalované je hlavní příčinou dopravní nehody, jak plyne i ze znaleckého posudku, nelze však přehlédnout namítanou skutečnost, kterou je nezapnutá ochranná přilba na hlavě poškozeného, když je známou skutečností, že právě z tohoto důvodu, tedy důvodu nedostatečné ochrany hlavy, dochází k jejímu zranění při dopravních nehodách, které by při dostatečném krytí hlavy nevzniklo. Povinnost motocyklisty mít na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu plyne z § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2000 Sb.“ Krajský soud dále uvádí, že ze spisu je zřejmé, že poškozený neměl přilbu řádně připevněnou, což plyne z protokolu o dopravní nehodě, výpovědi svědkyně M. a poukazuje na to i znalecký posudek z oboru dopravy. Poškozený sám si na průběh dopravní nehody nepamatuje a je třeba v tomto směru vycházet z verze pro obžalovanou příznivější. Krajský soud pak v cit. rozhodnutí sp. zn. 11 To 386/2014 považuje za vhodné vypracování znaleckého posudku z oboru soudního lékařství, v němž by mělo být posouzeno, do jaké míry by řádně zapnutá helma ovlivnila charakter zranění hlavy poškozeného, jež se jeví jako zranění nejzávažnější. Zodpovězení této otázky musí vést okresní soud k dalším úvahám o stupni společenské škodlivosti jednání obžalované s kritérii rozhodnými pro ukládání trestu, resp. náhrady škody v adhézním řízení.

- Okresní soud v Trutnově po novém projednání věci rozhodl dne 9. 4. 2015 tak, že shledal žalobkyni vinnou z přečinu ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku, když jinému z nedbalosti ublížila na zdraví proto, že porušila důležitou povinnost uloženou jí podle zákona, odsoudil žalobkyni k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku podmíněně, výkon trestu odložil na zkušební dobu dvou roků. S nárokem na náhradu škody odkázal poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních. Tento rozsudek mj. popisuje dřívější líčení a nově jednání ze dne 9. 4. 2015, kdy byl proveden znalecký posudek MUDr. Š. z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, z něhož vyplynulo, „že charakter, lokalizace a rozsah poranění poškozeného nasvědčují tomu, že v době nárazu neměl na hlavě nasazenou přilbu. Pokud by přitom poškozený v průběhu celé dopravní nehody měl na hlavě řádně připevněnou ochrannou přilbu, pak by u něj s největší pravděpodobností (hraničící s jistotou) nedošlo ke vzniku zlomenin kostí lebni klenby a spodiny a rozsah úrazových změn mozku a mozkových obalů by byl pravděpodobně menší. Dle znalce přitom právě úrazovými změnami hlavy – lebky a nitrolebních orgánů, byl dán zdravotní stav poškozeného po předmětné dopravní nehodě. Znalec proto uzavřel, že pokud by poškozený měl během dopravní nehody hlavu chráněnou řádně připevněnou přilbou, bylo by možno očekávat menší rozsah a také závažnost vzniklých poranění, příznivější vývoj zdravotního stavu, kratší hospitalizaci, méně intenzivní léčbu, lepší prognózu vývoje zdravotního stavu, kratší dobu a menší rozsah omezení v obvyklém způsobu života, větší šanci na restituci motorických a psychických funkcí a zároveň menší pravděpodobnost vzniku trvalých následků.“

Ze zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, konkrétně z jeho ust. § 126 vyplývá, a to z odst. 1 – Ten, kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku, je povinen zaplatit orgánu

nemocenského pojištění regresní náhradu. Nárok na regresní náhradu nemá orgán nemocenského pojištění vůči pojištěnci, jemuž byla dávka vyplacena.

Z odst. 2 – Jestliže skutečnosti rozhodné pro vznik nároku na dávku zavinilo více subjektů, odpovídají orgánu nemocenského pojištění společně a nerozdílně a vzájemně se vypořádají podle míry zavinění, pokud se nedohodnou jinak. Je-li jednou z těchto osob pojištěnec, kterému byla dávka vyplacena, odpovídají orgánu nemocenského pojištění jen ostatní subjekty; výše regresní náhrady se přitom poměrně sníží. Spory o vzájemné vypořádání rozhodují soudy.

Krajský soud po přezkoumání věci nepochybuje o soudy pravomocně zjištěném zavinění dopravní nehody žalobkyní, a to v rozsahu, jak výše uvedeno. Konečně konstatuje, že obsahem žaloby ani není snaha toto zavinění jakkoliv snižovat či zpochybňovat. Žaloba však tvrdí, že v trestním řízení došlo k nepochybnému konstatování určitého spoluzavinění poškozeného na následku a rozsahu poškození jeho zdraví, které znamenalo značný rozsah a délku léčení s trváním pracovní neschopnosti, která by byla kratší, a následky by byly podstatně menší, pokud by poškozený v době úrazu, způsobeného dopravní nehodou, měl řádně připevněnou ochrannou přilbu. Znalecký posudek MUDr. Š., znalce z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, nebyl v tomto směru nijak zpochybněn a pro trestní řízení, vedené s žalobkyní, měl zcela jistě v konečném výsledku značný význam, neboť znamenal zmírnění právní kvalifikace jejího provinění, zmírnění trestu a odkázání poškozeného na adhézní řízení. V uvedeném významu považuje krajský soud za **rozhodnou skutečnost pro vznik nároku na dávku** trestními soudy vyjádřené spoluzavinění poškozeného, spočívající v porušení § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2000 Sb., dle něhož je řidič povinen mít za jízdy na motocyklu nebo na mopedu na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu. Toto spoluzavinění nebylo z důvodů, uváděných v žalobě, tedy z důvodu zde citované zásady trestního soudnictví, vyjádřeno ve výroku rozsudků Okresního soudu v Trutnově a Krajského soudu v Hradci Králové, nicméně z odůvodnění obou rozhodnutí soudů spoluzavinění poškozeného na rozsahu, závažnosti vzniklých poranění, dalším vývoji zdravotního stavu, délce hospitalizace, intenzivitě léčby, prognoze vývoje zdravotního stavu, době a rozsahu omezení v obvyklém způsobu života, i šanci na restituci motorických a psychických funkcí a zároveň rozsahu pravděpodobnosti vzniku trvalých následků zcela jasně a přehledně vyplývá. Krajský soud přitom nemá pochyb o tom, že v souvislosti s povinností zaplatit regresní náhradu orgánu nemocenského pojištění v duchu ust. § 126 zákona o nemocenském pojištění se jedná o skutečnosti, rozhodné pro vznik nároku na dávku, neboť takovou skutečností není jenom zaviněné jednání žalobkyně, která porušením povolené rychlosti vozidla v obci zavinila následně střet s poškozeným, jedoucím na mopedu a jeho zranění, ale zejména co do výše regresní náhrady, znamenající vyplacené nemocenské dávky poškozenému, je jím i závažnost zranění a délka související pracovní neschopnosti. Na těchto aspektech pak, dle zjištěných skutečností soudem, měl poškozený porušením své povinnosti, jak citována shora, svůj díl viny.

Krajský soud tedy po přezkoumání případu neměl závažnějších pochybností o tom, že žalovaná musí vzít při stanovení výše regresní náhrady v potaz soudy zjištěné skutečnosti a ve smyslu § 126 odst. 1 a 2 zákona o nemocenském pojištění posoudit míru zavinění žalobkyně a poškozeného na skutečnostech, rozhodných pro vznik nároku na dávku a stanovit nově povinnost žalobkyně k uvedené platbě. V tomto směru se jedná o nedostatečné zjištění stavu věci, porušení ust. § 3 zákona

č. 500/2004 Sb., správní řád, kdy dále z jeho ust. § 51 vyplývá, že k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek. Dále pak z ust. § 53 odst. 3 téhož zákona vyplývá, že listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávných celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno. Takto však žalovaná s předloženými rozsudky Okresního soudu v Trutnově a Krajského soudu v Hradci Králové nepracovala, neboť zde uvedená zjištění, která vycházela ze znaleckých vyjádření, vůbec nevzala v potaz a řádně nepromítla do výsledku svého šetření.

V souladu s ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. pak soud přistoupil ke zrušení rozhodnutí žalované pro nezákonnost a věc jí vrací k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž žalovaná vezme v úvahu právní názor, vyjádřený soudem (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy soud přiznal ve věci úspěšné žalobkyni náhradu nákladů řízení, spočívajících v nákladech právního zastoupení. Zástupce žalobkyně účtoval 3 úkony právní služby po 3.100,- Kč (§ 9 odst. 4 písm. d vyhlášky č. 177/1996 Sb.), tři režijní paušály po 300,- Kč (celkem 10.200,- Kč), DPH ve výši 21 %, jehož je plátcem (2.142,- Kč) a zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč, celkem tedy částku 15.342,- Kč, kterou jako oprávněnou ve smyslu uvedeného ustanovení s. ř. s. krajský soud zástupci přiznal.

Hradec Králové 26. září 2017

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
R. V.